

**RIIGI TUGITEENUSTE
KESKUS**

Lp Ulvi Reimets
Riigihangete vaidlustuskomisjon
vako@fin.ee

Teie: 09.07.2025
Meie: 14.07.2025

Hankija: **Riigi Tugiteenuste Keskus**
registrikood 70007340
info@rtk.ee

Esindajad¹: **Kati Eller**
osakonnajuhataja
tel +372 5598 5952
e-post: kati.eller@rtk.ee, hanked@rtk.ee

Triinu Eismel
talituse juhataja
tel +372 591 85257
e-post: triinu.eismel@rtk.ee

Teenuse tellija: **Justiits- ja Digiministeerium**
registrikood 70000898

Vaidlustaja: **SA Omanäolise Kooli Arenduskeskus**
Registrikood 90000676

Vaidlustaja esindaja: **Koidu Tani-Jürisoo**
e-post: koidu@ami.ee

VASTUS VAIDLUSTUSELE

riigihankes „Koolitused õigust rikkunud noortega töötavatele spetsialistidele (Justiits- ja Digiministeerium)“ (viitenumber 289603)

Hankija taotlused:

- 1) Jätta vaidlustaja esitatud vaidlustus pakkumuse tagasilükkamise otsuse peale rahuldamata.**

¹ Esindusõiguse aluseks on Riigi Tugiteenuste Keskuse peadirektori 30.03.2023 käskkirjaga nr 1-2/23/22 kinnitatud Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihangete korraldamise ja hankelepingute sõlmimise korra punkt 4.6.1.

- 2) Vaadata vaidlustus läbi kirjalikus menetluses.
- 3) Jätta riigilõiv ja menetluskulud vaidlustaja kanda.

1. ASJAOLUD

- 1.1. VAKO edastas hankijale 07.07.2025 teate puudustega esitatud vaidlustusest riigihankes „Koolitused õigust rikkunud noortega töötavatele spetsialistidele (Justiits- ja Digiministeerium)“, viitenumber 289603 (edaspidi riigihange) ning 09.07.2025 teate vaidlustuses esinenud puuduste likvideerimisest. VAKO palus hankijal esitada kirjalik vastus nimetatud hankes esitatud vaidlustuse kohta ning määras vastamise tähtpäevaks 14.07.2025.
- 1.2. Vaidlustuse lahendamiseks vajalikud dokumendid on VAKO-le kättesaadavad riigihangete registrist (RHR).
- 1.3. Vaidlustaja taotleb hankija 04.07.2025 otsuse, millega lükati tagasi vaidlustaja pakkumus, kehtetuks tunnistamist.
- 1.4. Hankija ei nõustu vaidlustuses esitatud seisukohtadega. Hankija on seisukohal, et pakkumuse tagasilükkamise otsus vastab õigusaktides ettenähtud nõuetele ning on seetõttu õiguspärane. Esitatud vaidlustus tuleb jätta rahuldamata.

2. ÕIGUSLIKUD PÕHJENDUSED

- 2.1. Pakkumuse tagasilükkamine on viidud läbi vastavalt riigihangete seadusele.
- 2.2. Hankija 04.07.2025 otsusega lükati riigihankes osas 1 vaidlustaja pakkumus tagasi, kuna see ei vastanud riigihankes kehtestatud tingimustele. Riigihanke osas 1 oli sätestatud järgmine vastavustingimus:

Pakkumuse maksumus

Pakkumuse maksumus tuleb esitada töölehel "Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad" toodud struktuuri kohaselt.

Täiendav selgitus

Pakkuja peab esitama riigihanke osale 1 vastava vormi „Pakkumuse maksumuse lahtikirjutuse vorm.“

Tabelis ei ole lubatud teha olemasolevates andmetes muudatusi ning negatiivse väärtusega maksumusi ei ole lubatud kasutada. Hankijal on õigus sellised pakkumused lugeda mittevastavaks ning tagasi lükata.

Pakkuja täidab vormil ainult punases kirjas lahtreid. Ühikuhinnad tuleb esitada eurodes ilma käibemaksuta täpsusega kaks kohta pärast koma. Vormil olev kogumaksumus „Pakkumuse arvestuslik maksumus kokku (käibemaksuta)“ tuleb sisestada riigihangete registrisse töölehel "Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad" toodud struktuuri kohaselt.

- 2.3. Puudub vaidlus selles, et riigihanke pakkumuste esitamise tähtajaks pakkuja poolt esitatud pakkumuse koosseisus puudus dokument „Pakkumuse maksumuse lahtikirjutuse vorm“. Hankija palus vaidlustajal teabevahetuse kaudu selgitada, kas ja kust on nõutud dokument pakkumuse koosseisust leitav. Vaidlustaja selgitas, et *pakkumuse maksumuse lahtikirjutuse vorm*“ sai enne pakkumuse esitamist kindlasti lisatud alajaotusesse „Hindamiskriteeriumid ja hinnatavad näitajad“. Praegu kuvatakse selles alajaotuses aga dokumentide kausta, mis kuulub hoopis teise osa juurde ja mille me laadisime üles

eraldi dokumentidena teise sektsiooni („Vastavustingimused“). Meie hinnangul ei ole see dokumendikaust sinna meie poolt lisatud. Seega on ka pakkuja ise kinnitanud, et esitatud pakkumuse koosseisus nõutud dokumenti ei ole.

- 2.4. Mis põhjusel täpselt dokument pakkumuse koosseisust välja jäi, ei ole selge. Vaidlustaja selgituse kohaselt laadis ta dokumendi üles, kuid hankijale dokumenti sealt ei nähtu. Vaidlustaja hinnangul on süsteem ise genereerinud kaustasid, mida vaidlustaja ei ole loonud.
- 2.5. Hankijal puudub võimalus kontrollida, kas vaidlustaja dokumendi õigeaegselt üles laadis või mitte. Hankija saab avada ja kontrollida üksnes esitatud pakkumust ning selles nõutud dokument puudus. Hankija kontrollis üle kõik pakkumuse koosseisus esitatud dokumendid ning tuvastas, et vaidlusalust dokumenti pakkumuses ei sisaldunud, ei konkreetse nõude all ega ka mitte lisadokumentide all.
- 2.6. Pakkumuse õigeaegse ja korrektse esitamise eest vastutab pakkuja. Vaidlustajal oli tehniliselt võimalik enne pakkumuse esitamist kontrollida, kas kõik nõutud dokumendid on pakkumuse koosseisus olemas. Vaidlustaja on ise selgitanud, et tuvastas pakkumuse maksumuses vea lõpphinna arvutuses ning võttis pakkumuse tagasi ja parandas avastatud vea. Samamoodi oleks vaidlustaja hoolsuskohustuse tõttu pidanud kontrollima üle ka teiste pakkumuse osade ja dokumentide olemasolu ning korrektsuse ja vajadusel puudused/ebatäpsused kõrvaldama.
- 2.7. Vaidlustaja on küll teavevahetuse kaudu hankijale puuduva vormi esitanud, kuid hankijal puudub õiguslik alus peale pakkumuste esitamise tähtaja saabumist pakkumuse muutmise võimaldamiseks. Hankijal on RHS § 46 lg 4 kohaselt võimalik arvestada pakkuja esitatud selgitusi või selgitamist võimaldavaid dokumente pakkumuses esitatud andmete kohta. Antud juhul ei ole tegemist juba esitatud andmete selgitamisega, vaid täiesti uue dokumendi ja andmete esitamisega. Sellises mahus uue info arvestamine oleks esitatud pakkumuse lubamatu muutmine, mis on vastuolus RHS § 3 p 1 ja 2 kohaste riigihanke korraldamise üldpõhimõtetega.
- 2.8. Pakkujalt selgituste või selgitamist võimaldavate dokumentide küsimist (sh pakkumuses esitatud andmete kohta) reguleerib RHS § 46 lg 4. Selle sättega on Eesti õigusesse üle võetud direktiivi 2014/24/EL art 56 lg 3. Euroopa Kohus on oma otsuse nr C-131/16 p-is 33 asunud seisukohale, et selgituste nõudmisega, mis võib teatud tingimustel olla lubatud, ei tohi kõrvaldada sellist puudust, mis seisneb hankedokumentides nõutud dokumendi või andmete esitamata jätmises. Ka Riigikohus on selgitanud, et [---] hankija ei pea pakkuja andma võimalust puuduste kõrvaldamiseks näiteks siis, kui asjaolud näitavad, et pakkuja on dokumendid või andmed jätnud esitamata teadlikult. Samuti ei pea hankija oletama, kas pakkujal on lisaks esitatud dokumentidele veel dokumente ja andmeid. [---] (Riigikohtu 13.06.2013 otsus nr 3-3-1-24-1, p 22).
- 2.9. Vaidlustuskomisjon on varasemalt hankija poolt läbiviidud riigihankes esitatud vaidlustuses (VAKO 07.022025 otsus 8-24/284818) märkinud, et kui pakkumuse mittevastavus RHAD-i tingimustele on pakkumuses ilmne ja mittevastavuse kõrvaldamine oleks võimalik üksnes uute andmete/dokumentide esitamise kaudu, on tegemist pakkumuse lubamatu muutmisega pärast pakkumuste esitamise tähtpäeva. Hankija hinnangul on käesoleva vaidluse tehiolud võrreldavad viidatud otsuse tehioludega, mistõttu lähtus hankija ka käesoleva vaidluse esemeks oleva otsuse tegemisel vaidlustuskomisjoni 07.02.2025 otsuses nr 8-24/284818 antud suunistest. Puuduva maksumuse vormiga seonduvat on vaidlustuskomisjon käsitlenud oma otsuses 253-24/283339, mille punktis 7.5 leidis, et kui esitamata on dokument, mille esitamise kohustus on selgelt välja toodud, on vaidlustaja rikkunud hankemenetluses temal lasuvat kõrgendatud hoolsuskohustust.

2.10. Eeltoodule tuginedes on hankija seisukohal, et vaidlustaja esitatud pakkumus ei vasta riigihankes seatud tingimustele ning hankija 04.07.2025 otsus on õiguspärane ja vaidlustus tuleb jätta rahuldamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kati Eller

Riigihangete osakonna juhataja

Lisa 1: Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihangete korraldamise ja lepingute sõlmimise kord